

FRÅ BEKYMRING TIL HANDLING

TVERRFAGLEG RUTINE FOR OPPFØLGING AV UTSETTE BARN OG UNGE

IKKJE ALLE BARN OG UNGE HAR DET BRA

Det er ikkje alltid me klarer setje ord på kvifor me er bekymra, nokon gonger er det berre ei kjensle me har. Det me likevel veit, er at jo tidlegare me klarer å hjelpa barnet, ungdommen og familien, jo betre verkar hjelpa.

Dei fleste barn og unge har god nok omsorg, men fordi barn og unge som har det vanskeleg ikkje alltid viser tydelege teikn på det, kan det vera vanskeleg å veta kven som manglar omsorg. Nokon gjev uttrykk for misnøye gjennom utagerande åtferd eller ved å trekka seg tilbake, medan andre framstår som velfungerande og gjerne til og med ekstra ressurssterke og tilpassingsdyktige.

Me veit at barn og unge som veks opp med manglar i omsorg – uavhengig av årsak – har auka risiko for psykisk uhelse. Dei slit gjerne meir med åtferd og sosial tilpassing, til dømes i barnehagen, på skulen eller på fritida. Dersom me klarer hjelpe desse barna/ungdommane og familiane deira tidleg er det mindre risiko for at dei får varige skader og problem.

“Det handler om omtanke, ikke mistanke.”

Stine Sofies Stiftelse

Personlege barrierar

Me kan ha personlege barrierar både i forhold til samhandling med andre og i forhold til korleis me vel å handtera uro og bekymringar. Mange opplever at dei har høg terskel for å ta opp bekymringar knytt til eit barn/ein ungdom sin trivsel, enten det gjeld at barnet har utfordringar i kvardagen eller i forhold til korleis foreldra handterer omsorgsrolla si.

Kva med relasjonen?

Det er viktig å ha gode relasjonar med foreldra, men det er ikkje omsynet til foreldra som skal styre kva me gjer eller ikkje gjer.

Ofte kan du stole på magekjensla di dersom du opplever at du er uroleg for om eit barn/ein ungdom har det bra.

EG ER BEKYMRA - KVA GJER EG?

Analyser bekymringa/magekjensla – konkretiser

bekymringa og skriv ned observasjonar

- Kva seier magekjensla?
- Kva signal syner barnet—kva har barnet fortalt?
- Kor lenge har du vore uroleg?
- Kor ofte kjem uroa?

Ved bekymring for vald, overgrep, omskjæring eller bortføring; Ta direkte kontakt med barnevern eller politi utan ugrunna opphald!

Vurder barnet sin øvrige situasjon

- Relasjon til foreldre/personale/andre
- Omsorgssituasjon
- Følelsmessig kontakt med personale/foreldre/andre
- Er barnet i akutt fare?
- Finnes det tilgjengelege ressursar i nettverket som kan støtte opp kring barnet?
- Korleis samarbeider foreldra om barnet?

Planlegg den naudsynnte samtalen med barn/ungdom og foreldre

- Barn har rett til å bli høyrte, så snakk med barnet/ungdommen først. Snakk deretter med foreldra, eventuelt barn/ungdom og foreldre saman (ikkje ved mistanke om vald og overgrep).
- Tenk gjennom ramma for samtalen (dagsorden, tidsbruk, møtestad, møteleiing, o.l.).
- Presenter faktaopplysningar med fokus på barnet sitt perspektiv – ikkje antakingar og mistanke.
- Deler barnet/ungdommen/foreldra bekymringa?
- Husk å loggføre/skrive referat frå samtalen.

Oppsummer samtalen med ein kollega eller leiar

- Vedvarer bekymringa?
- Har bekymringa auka?
- Vel vidare handlingsmåte A, B eller C.

Skriv loggbok

Skriv ned observasjonane dine så objektivt og konkret som mogleg i ein logg, i eit x-notat i Websak.

Ved loggføring er det viktig å avklare:

- Kor lenge skal det føras logg?
- Kven fører logg, – ein, fleire eller alle?
- Tidspunkt for gjennomgong av logg.

Innhaldspunkt:

- Kva har du sett og høyrte? Når?
- Kva har barnet sagt og gjort? Når?
- Har det skjedd noko spesielt i barnet sitt liv i det siste?
- Har du sjølv sett eller høyrte noko om barnet eller foreldra i privat samanheng som også styrkar magekjensla di?
- Er det noko i samspelet mellom barnet og foreldra som har gjort deg uroleg?
- Kor lenge har du vore uroleg?
- Kva skal du sjå etter framover?

Drøft bekymringa

- Be om ein samtale med leiaren din for å drøfte bekymringa kring barnet/ungdommen—konkretiser bekymringa før samtalen.
- Er det grunn til å vera uroleg eller bekymra? Bør det gjerast fleire observasjonar eller kartleggingar?
- Sett ein tidsfrist for ny oppsummering – til dømes om to veker.

Les gjennom dei alternative handlingsmåtane –A, B eller C– og vurder om det bør gjerast noko i forhold til eit av alternativa.

HANDLINGSMÅTE A, B ELLER C?

Vil du trenge bistand frå andre tenestar for å hjelpa barnet og familien – og eventuelt kva for nokre tenestar? Det kan vera ei viss overlapping mellom dei tre handlingsmåtane.

A. BEKYMRINGA HANDTERAST I TENESTA

Det vert etablert samarbeid med barnet/ungdommen og familien:

- Tiltak og oppfølging vert planlagt i samarbeid med foreldra.
- Ver konkrete, lag ein plan for tiltaka og skriv referat frå møte.
- Ver tydeleg på kven som har ansvaret for oppfølginga – kven, kva, korleis og når
- Planlegg og forbered oppfølgingsamtalar og møte, set tidsfristar og evaluer tiltak. Tiltaka fortset som dei er, vert justerte eller vert avslutta. Ved behov for andre tenestar nyttast handlingsmåte B.
- Dersom de ikkje vert samde om samarbeid, vurderer ein alternativ B eller C.

B. DET ER BEHOV FOR TVERRFAGLEG DRØFTING AV BEKYMRINGA

- Bekymringa vert drøfta i oppvekstteam, eller liknande forum. Teamet besluttar kven som skal bistå barnet/ungdommen og familien.
- Det vert laga ein plan for vegen vidare—med klar ansvarsfordeling.
- Dersom de ikkje vert samde kring vidare samhandling vert alternativ C vurdert.
- Foreldra skal i utgangspunktet vera orienterte og ha gitt samtykke til at tenesta ynskjer å drøfte problemstillingane utanfor eigen teneste. Foreldra kan også inviterast inn til møte i oppvekstteamet.
- Fagpersonar kan drøfte saka anonymt.

C. ALVORLEG BEKYMRING

- Bekymring vert meldt til barnevernstenesta utan ugrunna opphald. Drøft gjerne meldinga med tilsette i barnevernstenesta i forkant og undervegs.
- Foreldra vert informerte om at det vil bli sendt ei bekymringsmelding – unntak ved mistanke om seksuelle overgrep og fysisk mishandling!
- Barn har rett til å bli høyrtd, vurder difor om du skal informere barnet/ungdommen.

NB! Foreldra skal ikkje kontaktas eller ha kopi av melding til barnevernstenesta ved mistanke om at barn og unge vert utsette for seksuelle overgrep og vald.

Kontakt då barnevernstenesta eller politiet umiddelbart for drøfting!

- Bekymringsmeldinga vert skriven og foreldra vert underretta
- Meldinga vert sendt til barnevernstenesta som vil avklare innan ei veke om det skal opnast undersøking eller om meldinga skal verta henlagt. Dersom det vert opna undersøking vil bekymringa bli gjennomgått med foreldra.
- Barnevernstenesta koordinerer og føl opp vidare samarbeid.

Barnevernstenesta i Hjelmeland
51 75 00 00 (tasteval 3)

Barnevernsvakta
(etter ordinær arbeidstid):
51 89 91 67/51 89 90 00

Politiet:
02800

OPPLYSNINGSPLIKT TIL BARNEVERNET

Hvis leiaren din ikkje ynskjer å gjera noko med ei bekymrings sak, og du som tilsett meiner det er grunn til og tru at barnet vert utsett for omsorgssvikt, vert mishandla eller har vedvarande åtferdsvanskar, skal du ifølge lova på eige initiativ sende ei bekymringsmelding til barnevernstenesta utan ugrunna opphald.

(Jamfør [helsepersonelloven § 33](#), [barnehageloven § 46](#) og [opplæringslova §15-3](#))

